

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Πρωτοπορίες στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία και στην τέχνη του 20^{ού} αιώνα

Ενότητα 1: Σύνοψη εισαγωγή στα λογοτεχνικά ρεύματα του 19^{ου} και του 20^{ου}
αιώνα.

Άννα-Μαρίνα Κατσιγιάννη

Τμήμα Φιλολογίας

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά **ΠΠ**
μαθήματα

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για την εμπέδωση της ενότητας 1

1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού.
2. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά του παρνασισμού.

Απαντήσεις

1. Ο ρομαντισμός εμφανίστηκε στα τέλη του 18^{ου} αιώνα και επηρέασε το σύνολο της καλλιτεχνικής και της πνευματικής παραγωγής στις ευρωπαϊκές χώρες. Τα βασικά χαρακτηριστικά του ήταν τα εξής:
  - Δίδεται έμφαση στο ρόλο της δημιουργικής φαντασίας στην ποίηση, η οποία εκφράζει ελεύθερα την προσωπική εμπειρία, απαλλαγμένη από κανόνες.
  - Παρατηρείται μια στροφή προς νέες, πειραματικές ποιητικές μορφές χωρίς αυστηρή ομοιοκαταληξία ή δομή.
  - Η φαντασία αντικαθιστά τη λογική ως μέσο γνώσης και ταυτόχρονα μετασχηματίζει και επανακαλύπτει τον κόσμο.
  - Ο ποιητής αποκτά τον ρόλο του οραματιστή, καθώς μέσω της φαντασίας διαβλέπει και συλλαμβάνει τη φύση των πραγμάτων, έχοντας σκοπό να αναπαραστήσει το άπειρο μέσα από το πεπερασμένο, το ιδανικό μέσα στο πραγματικό, το δυνατό μέσα στο υπαρκτό.
  - Διατυπώνεται μια κοσμοθεωρία, η οποία αξιώνει την ενότητα φύσης και ανθρώπου σε ένα οργανικό σύνολο.
  - Στη λογοτεχνία του ρομαντισμού παρατηρείται η εξομοίωση εσωτερικής διάθεσης και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και η ιδέα ότι το έργο τέχνης αποτελεί ένα οργανικό όλο.
  - Το ύφος χαρακτηρίζεται από έντονη εικονοπλασία και χρήση συμβολικών και μυθικών στοιχείων.

2. Βασικά χαρακτηριστικά παρνασσισμού:
  - Ο παρνασσισμός προσπαθεί να επαναφέρει τις μορφές, μετά τη ρήξη του ρομαντισμού με την αρμονία της μορφής, με βάση τα κλασικιστικά πρότυπα.
  - Ενδιαφέρεται για την καλλιέργεια της μορφής και αντλεί τα θέματά του από τη φύση, τη φιλοσοφία, τη μυθολογία και τον αρχαίο πολιτισμό.
  - Η επίδραση της κλασικής τέχνης είναι ορατή στην επιθυμία των παρνασσιστών να εκφράσουν μέσα από την τέχνη τους τη γαλήνη και την αρμονία.
  - Παρατηρείται πλαστικότητα και ρυθμικότητα στη μορφή.